

Būvniecības valsts kontroles birojs

Atzinums Nr. 4-2.1-2017-191-3954 par publiskas ēkas ekspluatācijas pārbaudi

Kr. Valdemāra iela 157, Rīga, LV-1013, tālr.67013302, www.bvkb.gov.lv; e-pasts pasts@bvkb.gov.lv

Atzinums
sastādīts: 29.05.2017Pārbaude
uzsākta: 02.05.2017 12:50Pārbaude
pabeigta: 02.05.2017 13:20Ēkas piekritība
BVKB: Ir piekritīga Nav piekritīga (piezīmēs jānorāda pamatojums, tālāka ēkas pārbaude netiek veikta)

Ēkas īpašnieks:

Balvu novada pašvaldība, nodokļu maksātāja kods 90009115622; dome@balvi.lv
(fiziskai personai - vārds, uzvārds, personas kods (ja tāds ir), juridiskai personai - nosaukums, reģistrācijas Nr.)

Atzinums izsniegts:

Balvu novada pašvaldība, nodokļu maksātāja kods 90009115622; dome@balvi.lv
(fiziskai personai - vārds, uzvārds, personas kods (ja tāds ir), juridiskai personai - nosaukums, adrese, reģistrācijas Nr., amats, vārds, uzvārds) PTAC VI VUGD vugd@vugd.gov.lv Būvvaldei VKPAI Cits

1. Ziņas par ēku

Nosaukums	Sporta zāle (1098.4 m ²)						
Adrese	Vidzemes iela 26, Balvu pilsēta, Balvu novads, Latvija				Kadastra apz. 38010010371004		
Galvenās konstrukcijas		dzelzsbetona		mūra	X	metāla	koka
Lietošanas veids	1265 Sporta ēkas						
Ēkas vecums		< 5 gadi	X	5-50 gadi		> 50 gadi	
Būves kopējā platība	1 098.4 m ²						

2. Pārbaudes veids

Pārbaude: Pirmreizēja Kārtējā Atkārtota Ārpuskārtas

3. Atzinums par ēku, pārkāpumu un faktu konstatācija

Pārbaudes ietvars	Vērtējums*	Piezīmes (skatīt atzinuma 6. sadaļu)
1. Mehāniskā stiprība un stabilitāte	I	Piezīme par punktu Nr. 1
2. Lietošanas drošība un vides pieejamība	I	Piezīme par punktu Nr. 2
3. Ugunsdrošība	Konstatēti pārkāpumi	Piezīme par punktu Nr. 3
4. Higiēna, veselība un vides aizsardzība	Nav	
5. Ēkas iepriekšējā tehniskā apsekošana	Nav	Piezīme par punktu Nr. 5
6. Ēkas ekspluatācijas dokumenti	Konstatēti pārkāpumi	Piezīme par punktu Nr. 6
7. Ēkas būvdarbu dokumentācija	Nav	Piezīme par punktu Nr. 7
8. Patvaļīga būvniecība/patvaļīga ekspluatācija	Ir	Piezīme par punktu Nr. 8
Kopsavilkums:	2	

* - vērtējumu piešķir prasībām - 1) mehāniskā stiprība un stabilitāte un 2) lietošanas drošība un vides pieejamība. Iespējami šādi vērtējumi:

0 - nav konstatētas nedrošuma pazīmes

1 - konstatētas atkāpes no prasībām, kas netiek mē ēkas drošumu

2 - a) konstatētas atkāpes no prasībām, kas ietekmē ēkas drošumu

- b) konstatēta patvaļīga būvniecība/patvaļīga ekspluatācija

3 - konstatētas būtiskas atkāpes no prasībām, kas ietekmē ēkas drošumu

* - nav ietverts pārbaudes aprisums

4. Ieteicamais risinājums pārkāpumu vai bojājumu novēršanai**

Atzīmēt	Norādījumi	Izpildes termiņš (no lēmuma pieņemšanas brīža)
X	Jāveic ēkas, tās daļas vai iebūvēto būvzstrādājumu tehniskā izpēte	līdz 30.09.2017.
	Jānovērš konstatēto bīstamību	
	Jāaizliedz ēkas ekspluatācija līdz bīstamības novēršanai	
	Jāaizliedz ēkas vai atsevišķas telpas ekspluatācija un jāatjauno iepriekšējais stāvoklis	

** - Būvinspektora ieteikumi un to izpildes termiņš ir saistoši Būvniecības valsts kontroles birojam, pieņemot lēmumu saskaņā ar Būvniecības likuma 21.pantu. Attiecībā uz ēkas īpašnieku būvinspektora norādījumiem ir informatīvs raksturs.

5. Būvinspektora lēmums par būvdarbu un ekspluatācijas apturēšanu

Atzīmēt	Lēmuma saturs	Piezīmes (skatīt atzinuma 6. sadaļu)
	Apturēt būvdarbus***	
	Apturēt ekspluatāciju****	

*** - Būvinspektora lēmums par būvdarbu apturēšanu tiek pieņemts, pamatojoties uz Būvniecības likuma 18.panta piekto daļu un ir saistošs Ēkas īpašniekam. Saskaņā ar Būvniecības likuma 18.panta vienpadsmito daļu lēmums par būvdarbu apturēšanu, kas ietverts būvinspektora atzinumā, izpildāms nekavējoties. Tā apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību. Atzinumā ietvertais būvinspektora lēmums par būvdarbu apturēšanu stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, un to var apstrīdēt Būvniecības valsts kontroles biroja direktoram viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

**** - Būvinspektora lēmums par ēkas patvaļīgas ekspluatācijas apturēšanu tiek pieņemts, pamatojoties uz Būvniecības likuma 21.pantu otro un trešo daļu un Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 143.2.apakšpunktu un ir saistošs ēkas īpašniekam. Atzinumā ietvertais būvinspektora lēmums par būvdarbu apturēšanu stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, un to var apstrīdēt Būvniecības valsts kontroles biroja direktoram viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

6. Piezīmes

Piezīme par punktu Nr. 1.

Atbilstoši Būvniecības likuma (turpmāk -BL) 21.panta ceturtajā daļā noteiktajam, būves īpašnieks nodrošina būves un tās elementu uzturēšanu ekspluatācijas laikā, lai tā atbilstu šā likuma 9.panta otrajā daļā būvei noteiktajām būtiskām prasībām, t.s. mehāniskā stiprība un stabilitāte. Saskaņā ar 20.02.2002. Latvijas Republikas Valsts Zemes dienesta Latgales reģionālajā nodaļā reģistrētajā būves tehniskās inventarizācijas lietā (turpmāk - BTIL) atrodamo informāciju, ēka nodota ekspluatācijā 1985.gadā, apbūves laukums (368.9m² BTIL norādītais, jābūt ~952m²), būvtilpums 3099 m³, kopējā platība 1098.4 m². Būves kadastra apzīmējuma Nr.3801 001 0371 004. No ārpuses ēka 2012.gadā ir siltināta.

Ēka būvēta kā metāla karkasa ēka, jumta konstrukcija balstās uz 4 kolonnām ar diametru 400mm un soli (18m x 18m) un ārsienu paneļiem. Visuālās apsekošanas laikā nav konstatēti būtiski mehāniskās stiprības un stabilitātes defekti. Skola sastāv no četriem savā starpā sabloķētiem korpusiem, katram piešķirts savs būves kadastra apzīmējums, sporta zāles korpusam ir Nr.3801 001 0371 004.

Atzinumā izmantoti telpu apzīmējumi, kas lietoti BTIL.

1. Ēkas jumta konstrukcija telpā Nr.1 ir pārbūvēta, daļēji nomainot jumta nesošos elementus (U veida sijas un nesošo trapeceveida profilu).(Attēls 3)
2. Jumta nesošās metāla konstrukcijas daļēji korodējušas, nav veikta to pretuguns apstrāde (Attēls 4 un 5).

Piezīme par punktu Nr. 2.

Pārbaudes laikā konstatēts: Kāpņu un augstumu līmeņu maiņas vietas daļēji ir īpaši atzīmētas (Attēls 6), tas var mazināt krišanas risku un traumas. Kāpņu pirmajam un pēdējam pakāpienam un augstumu līmeņu maiņas vietām ir jābūt atzīmētam ar kontrastējošu līniju, ēkā nav informatīvu marķējumu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām saskaņā ar 01.07.2015. Ministru kabineta noteikumi Nr. 331 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 "Publiskas būves" (turpmāk - LBN 208-15), 52.punktu

1. Ņemot vērā ēkas ekspluatācijas uzsākšanas laiku - 1985.gads, tās atbilstība aktuālajām vides pieejamības prasībām, kuras aprakstītas LBN 208-15, ir ierobežota.
2. No fasādes puses izbūvēts lēzens panduss iekļūšanai skolas sporta zālē, bet gājējiem paredzētie pakāpieni ir izdrupuši (Attēls 7 un 8). Pandusa platums un slīpums ir atbilstošs izbūves laika prasībām.
3. Starp sporta zāles korpusu un darbnīcu korpusu ir kāpnes, līdz ar to, lai persona ratiņkrēslā varētu nokļūt no viena korpusa otrā, tai jāpārvietojas pa ēkas ārpusi.
4. Ēkā ir tualetes telpas, kas būtu piemērotas ratiņkrēslu lietotājiem, bet to iekārtojums un santehniko iekārtu izvietojums neatbilst invalīdiem paredzētās vides pieejamības prasībām (Attēls 9).

Konstatēti lietošanas drošības vai vides pieejamības prasību pārkāpumi, tomēr tie nerada būtisku risku ēkas lietotāju veselībai un/vai dzīvībai.

Pārsegumos un sienās izveidoti caurumi, spraugas starp komunikācijām un ugunsdrošo konstrukciju nav blīvētas visā starpsienas vai pārseguma biezumā ar būvizstrādājumiem, kuru ugunsreakcijas klase nav zemāka par sienas vai pārseguma ugunsreakcijas klasi. Nenoblīvētās spraugas rada bīstamību izplatīties dūmiem, liesmām un karstumam cauri ugunsdrošā nodalījuma robežai (Attēls 10).

Piezīme par punktu Nr. 3.

Skatīti piezīmi Nr.1 un Nr.2

Piezīme par punktu Nr. 5.

Ēkai 2010. gadā pirms pārbūves, veikta tehniskā apsekošana.

Piezīme par punktu Nr. 6.

Salīdzinot ēkas plānojumu ar BTIL plānu, vizuālās apsekošanas laikā konstatētas izmaiņas

Piezīme par punktu Nr. 7.

Uzrādītas divas apliecinājuma kartes, 2010. gada palīgtelpas pārbūvei par saunu un 2012. skolas fasādes siltināšanai un jumta seguma nomainīai. Nav dokumentācijas (Projekta un būvatļaujas jumta nesošo konstrukciju nomainīai).

Piezīme par punktu Nr. 8.

Objektā, salīdzinot ēkas plānojumu ar BTIL plānu, vizuālās apsekošanas laikā konstatētas izmaiņas, proti, starpsienu nojaukšanas un jaunu starpsienu izbūve telpās, jaunu atvērumu izbūve sienās, starp telpām Nr.15 un Nr.17 daļēji nojaukta starpsiena (Attēls 11); Nr.15 izbūvēta jauna starpsiena; starp telpām Nr.3; Nr.4; Nr.5; Nr.6; un Nr.11; Nr.12 un Nr.13 nojauktas vecās starpsienas un izbūvētas citas konfigurācijas sanmezglu un dušas telpas;

Norādu - pārkāpta BL 17.panta pirmā daļa un BL 21.panta otrā daļa, vizuālās apsekošanas laikā, izvērtējot telpu apdares nolietojumu konstatēts, būvdarbi veikti agrāk kā pirms sešiem mēnešiem, neatbilstoši BL 18.panta otrai daļai, un ir kvalificējami kā patvaļīgā būvniecība.

Par telpas Nr.16 (palīgtelpa) pārbūvi par saunu tika uzrādīta 22.09.2010. Balvu novada pašvaldības Būvvaldē saskaņota apliecinājuma karte (Attēls 12).

Uzrādītais ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietas plāns neatbilst situācijai dabā. Nepieciešama jauna, situācijai atbilstoša, būves kadastrālās uzmērīšanas lieta, pirms tam izstrādājot projekta dokumentāciju atbilstošu normatīvajos aktos paredzētajai kārtībai. Par darbu izpildi informēt Biroju.

Norādu – Konstatētas neatbilstības, vizuālās apsekošanas laikā netika uzrādīta ēkas būvdarbu dokumentācija, jaunāka ēkas būvdarbu un pārbūves dokumentācija tai skaitā jumta nesošo konstrukciju nomainīai (pēc apsaimniekotāja mutiski sniegtas informācijas, darbi tika veikti pamatojoties uz 2010.gada tehniskās apsekošanas atzinumā iekļautajiem ieteikumiem), izņemot 2011.gada apliecinājuma karti fasādes un jumta siltināšanai, netika uzrādīta, līdz ar to pilnībā pārlicināties par veikto izmaiņu likumību, uz apsekošanas brīdi, nebija iespējams.

Būvinspektora norādījumi: ņemot vērā augstākminētās piezīmes, jāveic ēkas nesošo konstrukciju un jumta konstrukcijas detalizētu tehnisko izpēti atbilstoši Ministru kabineta 30.06.2015. noteikumiem Nr.337 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 405-15 "Būvju tehniskā apsekošana" līdz 30.09.2017. Izpētes atzinumā sagatavot priekšlikumus par konstatēto nepilnību novēršanu. Par izpētes rezultātiem informēt Būvniecības valsts kontroles biroju (turpmāk – Biroju).

7. Atzinuma saņēmēja paskaidrojumi

Informācijai!

Šis atzinums nav administratīvais akts saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta trešo daļu. Ar šī atzinuma sagatavošanu Būvniecības valsts kontroles birojā (turpmāk – Birojs) ir ierosināta administratīvā lieta, kurā, pamatojoties uz atzinumā konstatētajiem apstākļiem, Birojs var pieņemt Būvniecības likuma 21.panta septītajā daļā paredzētos lēmumus – 1) uzdot veikt tehnisko izpēti; 2) uzdot novērst konstatēto bīstamību; 3) aizliegt ēkas ekspluatāciju līdz bīstamības novēršanai; 4) aizliegt ēkas vai atsevišķas telpas ekspluatāciju, ja tā tiek izmantota neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmo daļu, lai noskaidrotu administratīvā akta adresāta viedokli, Birojs aicina Ēkas īpašnieku divu nedēļu laikā no šī atzinuma saņemšanas dienas sniegt viedokli un argumentus par atzinumā konstatētajiem apstākļiem, tos iesniedzot Birojā vai nosūtot pa pastu (K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, L.V-1013) vai nosūtot pa e-pastu (pasts@bvkb.gov.lv).

Signature valid

Būvinspektors:

Eduards Rapša

(vārds, uzvārds, paraksts*)

Atzinumu saņēmu:

Digitally signed by EDUARDS RAPŠA

Date: 2017.05.30 10:13:06 EEST

(vārds, uzvārds, paraksts* un datums*, vis datums, kad atzinums nodots sākaru sestādā)

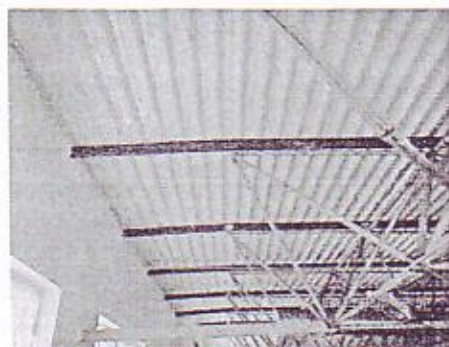
*Piezīme. Dokumenta rekvizītu "paraksts" un "datums" neizpilda, ja dokumenti ir sagatavoti atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformējumu

Skolas kopskats

Sporta zāles ārējā apdare

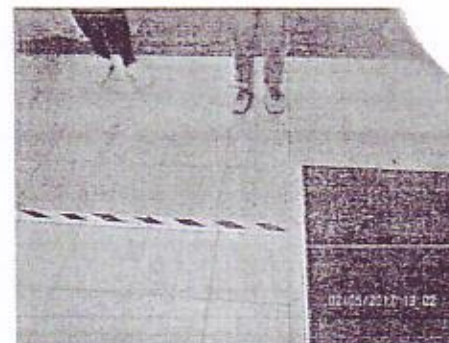
Daļēji nomainīti jumta nesošie elementi (U veida sijas un nesošais trapecveida profils)

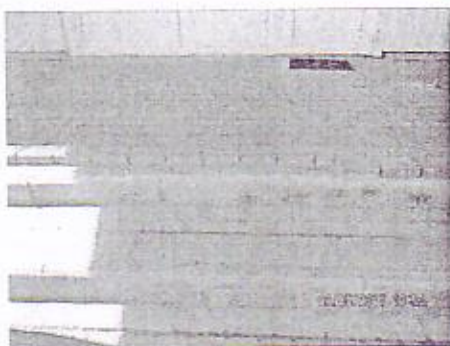
Jumta nesošās metāla konstrukcijas daļēji korodējušas, nav veikta to pretuguns apstrāde

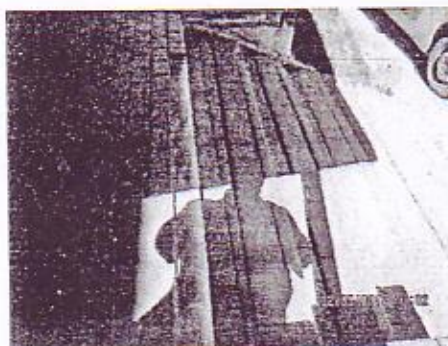
Jumta nesošās metāla konstrukcijas daļēji korodējušas, nav veikta to pretuguns apstrāde

Kāpņu un augstumu līmeņu maiņas vietas daļēji ir īpaši atzīmētas

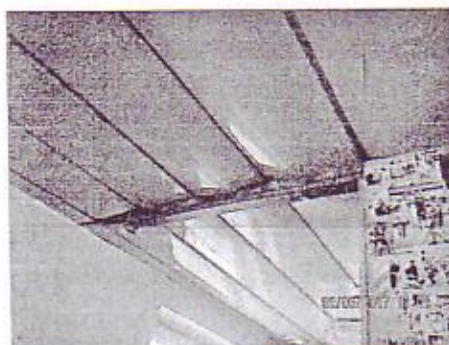
Gājējiem paredzētie pakāpieni ir izdrupuši

Gājējiem paredzētie pakāpieni ir izdrupuši

WC iekārtojums un santehniko iekārtu izvietojums neatbilst invalīdiem paredzētās vides pieejamības prasībām

Pārsegumos un sienās izveidoti caurumi

starp telpām Nr.15 un Nr.17 daļēji nojaukta starpsiena

Par telpas Nr.16 (palīgtelpa) pārbūvi par saunu tika uzrādīta 22.09.2010. Balvu novada pašvaldības Būvvaldē saskaņota apliecinājuma karte

Signature valid

Būvinspektors: Eduards Rapša

Digitally signed by EDUARDS RAPŠA

Date: 2017.05.30 10:12:15 EEST

**Piezīme: Dokumenta rekvizīti "paraksts" un "datums" neatbilst, ja dokuments ir sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu*

Būvniecības valsts kontroles birojs

K. Valdemāra iela 157, Rīga, LV-1013, tālr. 67013302, fakss 67013211, e-pasts pasts@bvkb.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

04.07.2017 Nr. 4-2.5-17/322

KONTROLE 04.08.2017.

Balvu novada pašvaldībai
dome@balvi.lv

Par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu
Ēkā (sporta zāles korpusā) Vidzemes ielā 26,
Balvos

Būvniecības valsts kontroles birojā (turpmāk – Birojs), pamatojoties uz Biroja būvinspektora 29.05.2017. atzinumā Nr. 4-2.1-2017-191-3954 (turpmāk – Atzinums) konstatēto, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 57. pantā noteikto ir ierosināta administratīvā lieta. Biroja Kontroles departamenta direktors saskaņā ar Būvniecības likuma 6.¹ panta pirmās daļas 2. punktu un 18. panta piekto daļu un Biroja direktora 17.06.2016. rīkojuma Nr. 1-3.7-73 "Par paraksta tiesību noteikšanu" 1.2. apakšpunktu, izskatot administratīvās lietas materiālus,

konstatē un secina:

[1] Birojs saskaņā ar Būvniecības likuma 6.¹ panta pirmās daļas 2. punktu un 21. panta piekto un sesto daļu nodrošina publisku ēku, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem, ekspluatācijas uzraudzību, kuras laikā būvinspektors veic ēkas vispārīgu vizuālo apskati, fiksē un novērtē redzamos bojājumus, pārbauda patvaļīgās būvniecības esamību un sagatavo atzinumu.

Biroja būvinspektors 02.05.2017. veica Balvu Profesionālās un vispārīzglītojošās vidusskolas sporta zāles korpusa Vidzemes ielā 26, Balvos (kadastra apzīmējums 3801 001 0371 004; turpmāk – Ēka) ekspluatācijas pārbaudi un tās rezultātus apkopoja Atzinumā.

Būvinspektors, veicot Ēkas vizuālu pārbaudi un salīdzinot tajā konstatēto ar viņa rīcībā esošo Ēkas 20.02.2002. tehniskās inventarizācijas lietu (turpmāk – Inventarizācijas lieta), secināja, ka Ēkā veikta patvaļīga telpu Nr. 15 un Nr. 17 starpsienas daļas nojaukšana, kā arī telpā Nr. 15 patvaļīgi izbūvēta jauna starpsiena, Cita starpā būvinspektors fiksēja, ka telpās Nr. 3; Nr. 4; Nr. 5; Nr. 6; Nr. 11; Nr. 12 un Nr. 13 nojauktas starpsienas, veicot minēto telpu (dušas un tualetu telpas) pārplānošanu un mainot telpu konfigurāciju, tostarp konstatējot patvaļīgu Ēkas jumta nesošo konstrukciju pārbūvi.

Telpu numuri šajā lēmumā atbilst numerācijai Inventarizācijas lietā.

SAŅEMTS

Balvu novada pašvaldība

Datums 04.07.2017

Numurs 10-1648/051

[2] Atbilstoši Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – VBN) 1. pielikumā noteiktajam Ēka ir trešās grupas būve – publiska ēka, kurā paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem, līdz ar to būvdarbu kontrole Ēkā, kā arī tās ekspluatācijas uzraudzība ir Biroja kompetencē.

Būvniecības likuma 19. panta pirmajā daļā noteikts, ka būvniecības procesa dalībniekiem (zemes īpašnieks, būves īpašnieks, būvprojekta izstrādātājs, būvdarbu veicējs, būvuzraugs un būveksperts) ir pienākums būvniecības procesā ievērot normatīvo aktu prasības.

Atbilstoši Civillikuma 994. panta pirmajai daļai par nekustamā īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kurš par tādu ierakstīts zemesgrāmatā. Savukārt Civillikuma 863. un 864. pantā noteikts, ka tas, kurš bauda vai vēlas baudīt kādas lietas labumus, tam arī jānes ar šo lietu saistītie pienākumi, kā arī trešās personas šai lietai vai tās dēļ taisītie izdevumi, uz lietu gulstošās nastas un apgrūtinājumi jānes lietas īpašniekam. Ievērojot Būvniecības likuma 19. panta pirmo daļu un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 27. pantu, par šī lēmuma adresātu ir nosakāms Ēkas īpašnieks.

Saskaņā ar ierakstu Balvu pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. 100000463193 Ēkas īpašuma tiesības nostiprinātas Balvu novada pašvaldībai.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz APL 27. pantu, par šī lēmuma adresātu tiek noteikta Balvu novada pašvaldība (turpmāk – Adresāts).

[3] Saskaņā ar APL 59. panta pirmo daļu pēc administratīvās lietas ierosināšanas iestāde iegūst informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešama, lai pieņemtu attiecīgo lēmumu. Savukārt APL 62. panta pirmā daļa noteic, ka, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kas varētu būt nelabvēlīgs adresātam vai trešajai personai, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus šajā lietā.

Birojs 30.05.2017. Adresātam elektroniski nosūtīja Atzinumu, kurā cita starpā aicināja iepazīties ar tā saturu un divu nedēļu laikā no Atzinuma saņemšanas dienas sniegt viedokli par tajā konstatēto. Adresāts elektroniski apstiprināja Atzinuma saņemšanu, taču līdz šī lēmuma sagatavošanas dienai viedoklis par Atzinumā konstatēto nav saņemts. Ņemot vērā, ka atbilstoši APL 62. pantā noteiktajam Ēkas īpašniekam šīs administratīvās lietas ietvaros bija nodrošināta iespēja sniegt viedokli, taču Adresāts to nav izmantojis, Birojam saskaņā ar APL 62. panta regulējumu ir tiesisks pamats izskatīt lietu bez Ēkas īpašnieka viedokļa saņemšanas, pamatojoties uz tā rīcībā esošo informāciju.

[4] Būvniecības likuma 17. panta pirmajā daļā noteikts, ka būvdarbus drīkst uzsākt pēc tam, kad būvvalde izdarījusi atzīmi būvatļaujā par visu tajā ietvertu projektēšanas un būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi un būvatļauja kļuvusi neapstrīdama, savukārt šī likuma 17. panta ceturtajā daļā noteikts, ka būvdarbus, kuru veikšanai nepieciešama apliecinājuma karte vai paskaidrojuma raksts, drīkst uzsākt pēc tam, kad būvvalde minētajos dokumentos izdarījusi atzīmi par nosacījumu izpildi un speciālajos noteikumos paredzētajos gadījumos būvvaldē reģistrēti būvdarbu uzsākšanai nepieciešamie dokumenti. Saskaņā ar Būvniecības likuma 1. panta 2. punktu būvdarbi ir būvniecības procesa sastāvdaļa, darbi, kurus veic būvlaukumā vai būvē, lai radītu būvi, novietotu iepriekš izgatavotu būvi vai tās daļu, pārbūvētu, atjaunotu, restaurētu, iekonservētu, ierīkotu vai nojauktu būvi.

Saskaņā ar VBN 73. punktā noteikto trešās grupas jaunu būvju būvniecībai un esošo būvju pārbūvei, atjaunošanai, restaurācijai, ierīkošanai, novietošanai vai nojaukšanai būvniecības ierosinātais būvvaldē iesniedz speciālajos būvnoteikumos noteikto būvniecības ieceres iesniegumu

un dokumentus.

Būvniecības likuma 18. panta otrajā daļā noteikts, ka būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība. Patvaļīga būvniecība ir arī būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam vai būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Patvaļīgas būvniecības konstatēšanas gadījumā Birojam ir jāpieņem viens no Būvniecības likuma 18. panta piektajā daļā norādītajiem lēmumiem:

- 1) par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, ja konkrētā objekta būvniecību attiecīgajā teritorijā nepieļauj normatīvie akti vai būvdarbi uzsākti pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi – neatkarīgi no apstākļiem, kādēļ attiecīgā darbība nav tikusi veikta;
- 2) par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasību izpildes, bet gadījumos, kad patvaļīgas būvniecības rezultātā nodarīts kaitējums videi, – arī pēc tā novēršanas vides un dabas aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja lēmums par atļauju veikt būvniecību būvvaldes noteiktajā termiņā netiek izpildīts, būvvalde var lemt par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu.

[5] Neskatoties uz to, ka minētās lietas ietvaros Birojam ir jāizdod obligātais administratīvais akts, Birojam, ievērojot Satversmes tiesas atzīto, ka tiesisko seku samērība (saprātīgums) jāapsver vienmēr, proti, katra administratīvā akta izdošanas gadījumā (*Satversmes tiesas 28.02.2007. lēmums lietā Nr. 2006-41-01*), ir pienākums izvērtēt šī lēmuma samērīgumu. Savukārt, lai pārbaudītu, vai samērīguma princips ir ievērots, jānoskaidro, vai izraudzītie līdzekļi piemēroti leģitīmā, sabiedrībai vajadzīgā mērķa sasniegšanai, vai nav saudzējošāku līdzekļu šī mērķa sasniegšanai un vai administratīvā akta izdevēja rīcība ir atbilstoša jeb proporcionāla (*Autoru kolektīvs, zinātniskā konsultante Gunta Višņakova. Administratīvais process: likums, prakse, komentāri. Rakstu krājums. Rīga: VSIA Latvijas Vēstnesis. 2005, 151. lpp.*).

Pieņemot lēmumu par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu, katrā gadījumā ir jāvērtē iespēja lemt par mazāku personas tiesību ierobežojumu.

APL 13. pantā noteikts, ka labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam. Būtiski privātpersonas tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumi attaisnojami tikai ar nozīmīgu sabiedrības labumu.

[6] Ievērojot patvaļīgās būvniecības definīciju un ņemot vērā Būvniecības likuma 1. panta 4. un 9. punktā noteikto, Birojs secina, ka Ēkā veikti gan patvaļīgi atjaunošanas gan patvaļīgi pārbūves darbi.

Saskaņā ar Ministru kabineta 02.09.2014. noteikumu Nr. 529 "Ēku būvnoteikumi" (turpmāk – Ēku būvnoteikumi) 35. punktu, ierosinot trešās grupas ēkas vai tās daļas vienkāršotu atjaunošanu, būvvaldē iesniedz: aizpildītu apliecinājuma kartes I daļu; skaidrojošu aprakstu par plānoto būvniecības ieceri; grafisko dokumentu, kurā parādītas ēkas vai tās daļas plānā veicamās izmaiņas un/vai plānotie ēkas vai telpu grupas lietošanas veidi; saskaņojumu ar ēkas vai tās daļas īpašnieku; citus dokumentus vai saskaņojumus, ja to nosaka normatīvie akti. Savukārt saskaņā ar Ēku būvnoteikumu 31. punktu trešās grupas ēkas pārbūvei būvvaldē ir jāiesniedz būvniecības iesniegums un būvprojekts minimālā sastāvā, būvvaldei atbilstoši Būvniecības likuma 14. pantam jāapstiprina būvniecības iecere, izdodot būvatļauju, jāizpilda projektēšanas un būvdarbu

uzsākšanas nosacījumi un tikai tad atbilstoši Būvniecības likuma 17. panta pirmajai daļai drīkst uzsākt būvdarbus.

Birojs vērš uzmanību uz VBN 14. punktā noteikto, ka pirms izstrādāt būves atjaunošanas, pārbūves vai restaurācijas būvprojektu minimālā sastāvā, būvniecības ierosinātājs nodrošina būves vai tās daļas tehnisko apsekošanu, kā arī kultūrvēsturisko inventarizāciju atbilstoši kultūras pieminekļu aizsardzības jomas normatīvo aktu nosacījumiem, ja būve ir valsts aizsargājamo kultūras piemineklis. Tehniskās apsekošanas atzinumu un kultūrvēsturiskās inventarizācijas dokumentāciju pievieno būvniecības ieceres iesniegumam. Vienlaikus Birojs informē, ka saskaņā ar Būvniecības likuma 6.¹ pantā noteikto kompetenci, Ēkas pārbūves būvdarbu pieņemšana ekspluatācijā ir piekritīga Birojam.

Birojs, izvērtējot Atzinumā fiksētos būvdarbus kopsakarībā ar būvniecību reglamentējošo tiesisko regulējumu, secina, ka būvdarbi Ēkā nav materiāli prettiesiska būvniecība. Attiecīgi nav samērīgi uzlikt par pienākumu Adresētam pilnībā atjaunot Ēkas iepriekšējo tiesisko stāvokli, ja šāda paša satura un rakstura būvdarbus iespējams veikt pēc nepieciešamās būvniecības dokumentācijas izstrādes.

Būvniecības tiesiskās kārtības noteikšana ir vērsta ne tikai uz to, lai regulētu konkrētu nekustamo īpašumu attīstību un izvirzītu prasības būvniecības objektu drošībai; tā ir saistīta arī ar nepieciešamību ievērot un aizsargāt citu cilvēku tiesības un sabiedrības intereses (I. Čepāne, S. Meiere. Patvaļīgā būvniecība, Satversme un vispārīgie tiesību principi. Jurista Vārds, 07.10.2003., Nr. 36 (294)). Saskaņā ar Būvniecības likuma, VBN, un Ēku būvnoteikumu regulējumu būvdarbiem Ēkā iespējams izstrādāt būvniecības dokumentāciju, tādējādi novēršot patvaļīgās būvniecības radītās sekas.

Biroja ieskatā lēmuma saturs, kas atbilst būvniecību regulējošajiem normatīvajiem aktiem un vienlaikus ir samērīgākais no risinājumiem attiecībā pret pienākumu, kas veicams patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanai, ir atbilstošs un piemērots Atzinumā fiksēto pārkāpumu novēršanai.

Tādējādi Birojs uzskata, ka ir samērīgi Ēkas īpašniekam uzdot novērst Atzinumā konstatētās patvaļīgās būvniecības radītās sekas, uzliktot par pienākumu izstrādāt atbilstošu būvniecības dokumentāciju Ēkā patvaļīgi veiktajiem būvdarbiem, iesniegt to būvvaldē un atbilstoši konkrētajai būvniecības iecerei nodot to ekspluatācijā. Termiņš minētā pienākuma izpildei nosakāms **31.07.2018.**, kas, Biroja ieskatā, ir samērīgs un pietiekams minētā uzdevuma izpildei.

Vienlaikus Birojs vērš uzmanību, ja nepieciešamā būvniecības dokumentācija norādītajā termiņā netiks izstrādāta, patvaļīgās būvniecības radītās sekas iespējams novērst arī atjaunojot Ēkas iepriekšējo tiesisko stāvokli, tostarp, ievērojot būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības.

Nemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Būvniecības likuma 6.¹ panta pirmās daļas 2. punktu, 17. panta pirmo un ceturto daļu, 18. panta otro daļu un piektās daļas 2. punktu, APL 13. pantu, 63. panta pirmās daļas 1. punktu un 68. panta otrās daļas 1. un 2. punktu, kā arī Ēku būvnoteikumu 31. un 35. punktu, Biroja Kontroles departamenta direktors

nolemj:

uzdot Ēkas īpašniekam pienākumu līdz **31.07.2018.** novērst patvaļīgās būvniecības radītās sekas Ēkā, iesniedzot un saskaņojot atbilstošu būvniecības dokumentāciju būvvaldē, kā arī atbilstoši izvēlētajai būvniecības iecerei normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nododot būvniecības ieceri ekspluatācijā; par iecerētajiem pasākumiem un patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu Ēkā informēt Biroju.

Saskaņā ar APL 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta otrajā daļā noteikts, ka dokuments, kas sūtīts pa elektronisko pastu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar APL 76. panta otro daļu, 77. panta pirmo daļu, 79. panta pirmo daļu un Ministru kabineta 30.09.2014. noteikumu Nr. 576 "Būvniecības valsts kontroles biroja nolikums" 13. punktu var apstrīdēt Biroja direktoram viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot Birojā attiecīgu iesniegumu.

Kontroles departamenta direktors
p. i.

M. Demme
J. Palamarčuks

Gailīte 67013367
guna.gailite@bvkb.gov.lv

Rapša 67013363
eduards.rapsa@bvkb.gov.lv

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA
ZĪMOGU